DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-411-8-19

КІБЕРБЕЗПЕКА ЯК ФАКТОР УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ ДИСЕРТАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА РІШЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Зінченко Олександра Ігорівна
аспірантка кафедри політології філософського факультету
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
м. Харків, Україна

Підготовка дисертації є особливо складним завданням, однак в умовах воєнного стану в Україні ситуація ускладнюється не лише через фізичні обмеження, а й через загрози кібербезпеки. З початком конфлікту кількість кібератак на наукові та освітні установи різко зросла. Ці загрози не лише ускладнюють роботу дослідників, а й створюють додткові виклики та ставлять під сумнів безпеку зібраних даних та результатів досліджень.

Сучасні кібератаки мають різноманітні форми і можуть бути націлені як на інфраструктуру організацій, так і на особисті пристрої дослідників. Наприклад, за даними CERT-UA, в Україні зафіксовано значне збільшення кібератак на освітні установи протягом останнього року. Атаки включають фішинг, шкідливе програмне забезпечення та загрози на рівні мереж [1]. Однією з головних проблем є захист даних при віддаленій роботі. В умовах воєнного стану багато дослідників змушені працювати з дому, що підвищує ризики через використання менш захищених домашніх мереж. Використання віртуальних приватних мереж (VPN) є важливим для забезпечення безпеки з'єднання. Згідно з рекомендаціями Федеральної служби безпеки США, VPN допомагає захистити дані від перехоплення, надаючи зашифроване з'єднання між користувачем та Інтернетом [2]. Окрім використання VPN, критично важливою є реалізація двофакторної аутентифікації для захисту акаунтів і даних. Національний інститут стандартів і технологій (NIST) підкреслює важливість двофакторної аутентифікації як одного з основних заходів безпеки для захисту акаунтів [3]. Дослідники повинні забезпечити, щоб їх акаунти мали не лише складні паролі, але й додаткові елементи аутентифікації. Ще одним важливим аспектом кібербезпеки є зберігання даних також є. Хоча хмарні сервіси, такі як Google Drive і Microsoft OneDrive надають зручний спосіб зберігання даних, вони не завжди забезпечують достатній рівень захисту. Використання шифрування даних перед їх завантаженням у хмару може значно підвищити рівень безпеки.

Фізичний захист обладнання також важливий. У випадку евакуації чи переміщення обладнання може бути вразливим до крадіжок або втрат. Рекомендується використовувати фізичні замки для ноутбуків і зберігати важливі документи в безпечних місцях. Такі заходи можуть допомогти зменшити ризики, пов'язані з фізичним доступом до даних [4].

Таким чином, маємо констатувати, що підвищений рівень кібератак в Україні негативно впливає на академічний процес. Успішна підготовка дисертації в умовах воєнного стану неможлива без належного захисту цифрових ресурсів та вимагає від дослідників не лише академічних знань, а й високого рівня обізнаності в галузі кібербезпеки, нагальною постає проблема інтеграції кібербезпеки у всі етапи дослідницької роботи. Завдяки комплексному підходу до захисту техніки та даних можна значно зменшити ризики, пов'язані з кіберзагрозами, і забезпечити належний рівень безпеки для дослідницьких матеріалів та обладнання в умовах воєнного стану.

Література

1. Кібербезпека в інформаційному суспільстві: Інформаційно-аналітичний дайджест відп. ред. О. Довгань; упоряд. О. Довгань, Л. Литвинова, С. Дорогих; Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України»; Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. К., 2023. №10 (жовтень). 320 с.

2. FBI – Federal Bureau of Investigation. Protected Voices: Virtual Private Networks, 2018. YouTube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=bzD6paYozGI (date of access: 03.08.2024).

3. Reports on Computer Systems Technology / Sheila Frankel et al. National Institute of Standards and Technology, 2008. URL: https://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/legacy/sp/nistspecialpublication800-113.pdf (date of access: 03.08.2024).

4. CERT-UA. cert.gov.ua. URL: https://cert.gov.ua/recommendation/11388 (date of access: 03.08.2024).